

fet, en el Mapa Mascaró, *So Na Rossa* figura com un veïnat del t. de Sencelles, prop de Biniali (18, h-8). Em sembla versemblant que primer l'etimologia pop. cat. va canviar-ho en *Ca Na Rossa* (pron. ara amb -r-), i endevinaríem que el primer element *Cana-* sobrevisquí canviat en el *Cas-Canà(r)* de què Quadrado ens dona notícia; i que en efecte és conegut com a nom d'un veïnat de 40 habitants (que sento *kaskəná*, 1963), ja *Cas Canar*, Despuig, en terme de Sencelles, 18, g-12.

CANESSIA, *sa* (Alaior, Men. 6, j-12)

Antiga alqueria que donava nom a les extenses platges de Son Bou, on l'any 1951 es descobrí una basílica paleocristiana dels segles v-vii. *Canessia*, en llengua aràbiga *kanisia*, significa precisament això 'església', com ja assenyalà el *Dicc. Moll-Alc.* També es diu en plural *ses Canessies*, possiblement per haver-se fraccionada aquesta alqueria en petites propietats rústiques: es Camp Redó, Sant Benet, Sant Joan, Son Boter, es Verger, sa Vall, etc., noms als quals, per precisar la seva ubicació exacta, s'afegia *de ses Canessies* o *de sa Canessia*, i altres terrenys que possiblement s'agregaren a les possessions vesines, Torre Solí, Son Bou i Sant Jaume. Recordem que els plurals de les possessions donen *es Alcaidussos*, *es Llumenes*, *es Torrellons* (*es Turons*), *es Rafalets*, etc. Antoni Ramis^{16 bis} escriu *La Canasia* i el documenta en el segle xvi; mossèn G. Pons¹⁷ la documenta a finals de segle xv i principis del xvi. A l'Arxiu Municipal d'Alaior he trobat de l'any 1550 la forma *Canecia*,¹⁸ any 1738, i en el 1748 *sa* i *la Canessia*.

L'origen aràbic d'aquest nom és conegut, però els detalls no són, tots, coneguts. Aleshores interessa veure quins noms afins existeixen en el continent. Ja no tornem a fer gaire memòria dels més coneguts (Alcañiz). En territori de llengua catalana el nom apareix més aviat amb accent esdrúixol; com a subdivisió hi ha dos grups, uns amb *e* tònica i els altres amb *i*.

- 1) *Canèssia* (terme de Lorxa); *la Canèssia* o *Canèssies* (t. de Parcent).
- 2) *Caníssio* (t. de Benillup); *els Caníssios* (t. de la Romana); *el Canís*, llogaret del Segrià, agregat de l'ajuntament de Rosselló, prop de Lleida.

La vocalització més documentada en àrab és *kanisiya* (DOZY, *Suppl.*, 243b) però es comprèn que regionalment hi hagué adaptació als innombrables adjectius en *-iya*; d'on l'accentuació del nom menorquí.

16 bis. Antoni RAMIS I RAMIS, *Noticias...*, fasc. iv (1829), p. 99.

17. Mn. Guillermo PONS I PONS, *Notas históricas...*, p. 165.

18. *Llibre dels Manifests* (Menorca, Arxiu Municipal d'Alaior, 1738).